

Sygn. akt: I C 473/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Krzysztof Połomski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Milena Urbanowicz-Wójcicka

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2021 roku w Mrągowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. kwotę 8.659,20 zł (osiem tysięcy sześćset pięćdziesiąt dziewięć złotych i dwadzieścia groszy) odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 lutego 2020 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.466,32 zł (trzy tysiące czterysta sześćdziesiąt sześć złotych i trzydzieści dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt ***IC 473/20***

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na jego rzecz kwoty 8.659,20 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 lutego 2020 roku do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 6 grudnia 2019 roku doszło do kolizji pojazdów, w wyniku której uszkodzeniu uległ należący do M. K. pojazd marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Skonkretyzował, że wskutek konieczności dokonania naprawy uszkodzonego samochodu poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego na okres czasu od dnia 7 grudnia 2019 roku do 9 stycznia 2020 roku, a z tytułu przedmiotowego najmu powód wystawił fakturę VAT opiewającą na kwotę 12.177 złotych brutto. Kolejno wskazał, że sprawca kolizji z dnia 9 grudnia

2019 roku ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą w W., który to podmiot uznał niniejsze roszczenie odszkodowawcze roszczenie co do zasady, wypłacając na rachunek bankowy powoda kwotę 3.517,80 złotych tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Motywując zasadność kwoty dochodzonej pozwem wskazał, że stanowi ona różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z faktury VAT a dotychczas wypłaconym przez pozwanego odszkodowaniem z tytułu najmu pojazdu. Legitymację czynną w sprawie powód skonkretyzował wskazując, że na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 9 stycznia 2020 roku nabył uprawnienia do dochodzenia roszczeń dotyczących szkody z dnia 6 grudnia 2019 roku w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W.

w odpowiedzi na pozew uznał powództwo do kwoty 701,10 złotych, a w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu przyznał, że prowadził postępowanie likwidacyjne w związku z powstałą szkodą. Zakwestionował czas korzystania z pojazdu zastępczego, jak również zastosowaną dzienną stawkę najmu. Zarzucił też brak skorzystania z najmu pojazdu zastępczego oferowanego przez ubezpieczyciela.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 6 grudnia 2019 roku miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do M. K.. Odpowiedzialność w zakresie odpowiedzialności cywilnej za powstałą szkodę przyjął (...) S.A. z siedzibą w W., który prowadził postępowanie likwidacyjne w sprawie.

(bezsporne, a nadto dowód: akta szkody CD – k. 116 i k. 124, zeznania świadka M. K. – k. 83, zeznania świadka K. K. – k. 83v)

(...) S.A. z siedzibą w W. w ramach prowadzonej działalności oferuje najem samochodu zastępczego z OC sprawcy – zarówno bezpośrednio od ubezpieczyciela bądź innego podmiotu.

(dowód: zeznania świadka M. K. – k. 83, zeznania świadka K. K. – k. 83v, zeznania świadka P. C. – k. 54-55)

Naprawa pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) została wykonana przez K. K., który prowadzi własny warsztat samochodowy i trwała około miesiąca. Szukał on używanych części do wykonania naprawy, bo kwota odszkodowania nie wystarczyłaby do naprawy przy użyciu części oryginalnych.

(dowód: zeznania świadka M. K. – k. 83, zeznania świadka K. K. – k. 83v)

W dniu 7 grudnia 2019 roku M. K. zawarła z (...) sp. z o.o.

sp. k. z siedzibą w O. umowę najmu pojazdu na czas określony, tj. od dnia 7 grudnia 2019 roku do dnia 9 stycznia 2020 roku. Przedmiot najmu stanowił samochód osobowy marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W regulaminie najmu wskazano,

że opłata za najem pobierana jest według cennika znajdującego się na stronie internetowej pod adresem globalservis.pl. W przedmiotowym cenniku stawka dla samochodu marki S. (...) została ustalona na kwotę 300 złotych netto na dobę – przy okresie najmu mieszczącym się w okresie od 15 do 31 dni.

(dowód: umowa najmu pojazdu wraz z regulaminem – k. 12, cennik – k. 13)

W dniu zawarcia w/w umowy M. K. złożyła pisemne oświadczenie, że jest właścicielem pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz poszkodowaną w wyniku kolizji z dnia 6 grudnia 2019 roku w M.. Wskazała, że w żaden sposób nie przyczyniła się do kolizji, nie prowadzi działalności gospodarczej oraz nie jest płatnikiem podatku VAT. Nadto upoważniła (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą

w O. do zlecenia organizacji pojazdu zastępczego od ubezpieczyciela sprawcy szkody, zawarcia najmu pojazdu zastępczego z wypożyczalnią wskazaną przez zakład ubezpieczeń, wglądu w dokumenty dotyczące najmu pojazdu zastępczego, porównania warunków najmu w przypadku przedstawienia niekorzystnych warunków najmu. Jednocześnie poszkodowana ustanowiła (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. pełnomocnikiem w zakresie kontaktu z towarzystwem ubezpieczeniowym celem pozyskania informacji dotyczących przebiegu likwidacji szkody numer (...).

(dowód: pełnomocnictwo – k. 21, oświadczenie z dnia 07.12.2019r. – k. 19)

Prezes Zarządu (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. D. M. upoważnił pracownika spółki (...) do zawierania w imieniu spółki umów przelewu wierzytelności przysługującej osobom poszkodowanym w związku ze szkodami komunikacyjnymi oraz reprezentowania spółki w toku postępowania likwidacyjnego, odbierania i składania oświadczeń woli w imieniu spółki.

(dowód: pełnomocnictwo stałe – k. 15)

W celu organizacji pojazdu zastępczego w dniu 10 grudnia 2019 roku P. C. zadzwonił na infolinię (...), oznajmiając konsultantowi, że dzwoni w sprawie pojazdu zastępczego. Konsultant nie zgodził się na nagrywanie rozmowy. Zapytał, w jaki inny sposób może poprosić o pojazd zastępczy. Poinformowano go, że może to zrobić drogą mailową. Zapytano też, czy wszyscy konsultanci nie wyrażają zgody na nagrywanie, ale on nie odpowiedział na te pytanie. Z racji tego, że nie godził się na nagrywanie, rozmowa została zakończona. W tym samym dniu P. C. jeszcze raz próbował skontaktować się

z infolinią (...), ale jak poinformował konsultanta o nagrywaniu rozmowy, to ten po prostu rozłączył się. Dlatego tego samego dnia około godz. 16.00 wysłał do (...) na adres: (...) podany przez konsultanta wiadomość mailową z prośbą o organizację pojazdu zastępczego. Do końca najmu przez M. K., czyli do 9 stycznia 2020 roku nikt z (...), jak i z wypożyczalni współpracującej z (...) nie zadzwonił do niego, ani nie odpowiedział na maila.

(dowód: nagranie na płycie CD – k. 7, zeznania świadka P. C. – k. 54-55)

W dniu 9 stycznia 2020 roku (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. wystawiła fakturę VAT nr (...), obciążając M. K. obowiązkiem zapłaty kwoty 12.177 złotych brutto tytułem najmu samochodu marki S. (...) za okres od dnia 7 grudnia 2019 roku do dnia 9 stycznia 2020 roku.

(dowód: faktura VAT nr (...) – k. 14)

Tego samego dnia M. K. zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. umowę cesji wierzytelności, której przedmiot stanowiła wierzytelność przysługująca M. K. w stosunku do (...) S.A. z siedzibą w W. obejmująca zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego przez okres potrzebny do przywrócenia pojazdu cedenta do stanu sprzed zaistnienia szkody lub do jej likwidacji w ramach szkody całkowitej.

(dowód: umowa cesji – k. 18)

Pismem z dnia 17 stycznia 2020 roku (...) s. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. wezwał (...) S.A. z siedzibą w W. do uregulowania należności wynikającej z faktury VAT nr (...) w kwocie 12.177 złotych. Pismo zostało skutecznie doręczone ubezpieczycielowi w dniu 22 stycznia 2020 roku.

(dowód: wezwanie z dnia 17.01.2020r. – k. 22, potwierdzenie odbioru – k. 23-24)

W dniu 28 stycznia 2020 roku (...) S.A. z siedzibą

w W. wypłacił na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. kwotę 3.517,80 złotych tytułem zwrotu kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego.

(dowód: potwierdzenie przelewu – k. 27)

Uzasadniony czas trwania naprawy pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wynosi 34 dni. Szacunkowy zakres rynkowych stawek najmu pojazdu zastępczego odpowiadającego klasą samochodowi wynajętemu na rynku lokalnym wynosi od 135,30 złotych brutto do 412,05 złotych brutto. Stawka najmu pojazdu zastępczego zastosowana przez (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. mieści się w granicach stawek stosowanych na rynku lokalnym.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu rzeczoznawstwa motoryzacyjnego M. P. – k. 92-104, opinia uzupełniająca biegłego M. P. – k. 132-137)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie budziła wątpliwości oraz w oparciu o dowód zeznań świadków M. K., K. K. i P. C., a nadto wiadomości specjalne wynikające z opinii biegłego sądowego z zakresu rzeczoznawstwa motoryzacyjnego M. P.. Zeznania świadków zasługują na wiarę, są bowiem spójne, logiczne, korelują ze sobą oraz co do zasady znajdowały pokrycie w dowodach

z dokumentów, a drobne różnice w szczegółach są w pełni zrozumiałe z uwagi na upływ czasu. Opinię biegłego sądowego Sąd uznał za miarodajną, została bowiem sporządzona przez osobę z dużym doświadczeniem i o odpowiednich kwalifikacjach, a nadto w sposób profesjonalny i z zachowaniem należytych standardów. Zawarte w opinii tezy wyrażone zostały jasno i zrozumiale, a wnioski w sposób logiczny wyciągnięte z poczynionych ustaleń. Strony postępowania nie kwestionowały przedmiotowej opinii.

Sąd zważył, co następuje:

Zgłoszone powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Na wstępie wskazać należy, że pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia komunikacyjnego z dnia 6 grudnia 2019 roku, stąd też nie wymagają szczegółowego odniesienia kwestie związane z podstawami tej odpowiedzialności. Okoliczność bezsporną w realiach niniejszej sprawy stanowi bowiem fakt częściowej wypłaty przez pozwanego odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 3.517,80 złotych.

W realiach niniejszej sprawy, spór stron skupiał się natomiast na granicach tej odpowiedzialności, sprowadzając się do odmiennej oceny zasadności przyjętej stawki

za najem i uzupełnienia dotychczas przyznanego odszkodowania. Pozwany w toku postępowania stał na stanowisku, że poszkodowany wynajął pojazd według stawki znacznie zawyżonej, działając jednocześnie wbrew zasadzie minimalizacji szkody. Wyjaśnił przy tym, że poszkodowany nie skorzystał z propozycji najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy wysuniętej przez ubezpieczyciela.

Granice odpowiedzialności za skutki zdarzenia wywołującego szkodę wyznacza

art. 361 kc, który w § 1 stanowi, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono (§ 2).

Poddając analizie tę kwestię wskazać należy, że za normalne następstwo zniszczenia pojazdu należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września

2004 roku sygn. akt IV CK 672/03, publ. LEX nr 146324). Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, możliwość domagania się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego przez osoby nieprowadzące działalności gospodarczej

obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego, tj. wszystkie wydatki pozostające

w związku przyczynowym ze szkodą w granicach obowiązku wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów określonych w art. 354 § 2 kc, art. 362 § 2 kc oraz

art. 826 § 1 kc. Jednocześnie na dłużniku ciąży obowiązek zwrotu wydatków celowych

i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku sygn. akt III CZP 5/11, publ. OSNC 2018/6/56). Postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska

o konieczności zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych

na czasowe używanie zastępczego środka transportu w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia. Termin "wydatków koniecznych" oznacza przy tym wydatek niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku sygn. akt III CZP 5/11, publ. OSNC 2012/3/28).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu pozwanego, jakoby poszkodowany nie spełnił ciężącego na nim obowiązku minimalizacji szkody, wskazać należy, że w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017 roku sygn. akt III CZP 20/17 Sąd Najwyższy wyraził pogląd,

że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, które przekraczają koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu również są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wówczas, gdy ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Poszkodowany zachowuje przy tym prawo wyboru podmiotu, z którym zawrze umowę najmu pojazdu zastępczego, a czynsz zastrzeżony przez wynajmującego jest ekonomicznie uzasadnionym wydatkiem poszkodowanego, podlegającym pokryciu w ramach ubezpieczenia OC, jeżeli nie wykracza poza stawki występujące na rynku lokalnym (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku sygn. akt III CZP 20/17, publ. OSNC 2018/6/56). Przy tym okoliczność ta nie ma nic wspólnego z koniecznością poszukiwania przez poszkodowanego najtańszej oferty rynkowej najmu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 roku sygn. akt I CKN 1466/99, publ. OSNC 2003/5/64).

W tym miejscu wskazać należy, że postępowanie dowodowe przeprowadzone

w sprawie wykazało – wbrew twierdzeniom strony pozwanej – iż poszkodowany nie został poinformowany przez ubezpieczyciela o ofercie najmu pojazdu zastępczego i jej ewentualnych warunkach w sposób, który umożliwiłby mu rzeczywiste zapoznanie się

z ofertą. Twierdzeniom tym przeczą również zeznania świadków M. K.

i K. K., którzy zaprzeczyli, jakoby kiedykolwiek została im dostarczona oferta najmu pojazdu zastępczego (...) S.A. Ostatecznie wersji pozwanego przeczy również dowód w postaci nagrania utrwalonego na płycie CD i zeznania świadka P. C., który w ramach udzielonego mu przez poszkodowanego pełnomocnictwa podjął

z ubezpieczycielem kontakt celem organizacji najmu pojazdu zastępczego na warunkach ubezpieczyciela. Z przedmiotowych dowodów jednoznacznie wynika, że P. C. próbował wystąpić do ubezpieczyciela z wnioskiem o wynajęcie poszkodowanemu pojazdowi zastępczego. Zakład ubezpieczeń posiadając wiedzę o wynajęciu przez poszkodowanego pojazdu zastępczego u innego podmiotu oraz udzielenia przez poszkodowanego pełnomocnictwa pracownikowi tego podmiotu nie dokonał ich właściwej weryfikacji, pozbawiając de facto poszkodowanego możliwości wyboru najmu pojazdu na warunkach ubezpieczyciela. Podkreślić przy tym należy, że obowiązująca w zakresie likwidacji szkody zasada współdziałania wierzyciela z dłużnikiem dotyczy obu stron stosunku zobowiązaniowego, a nie wyłącznie wierzyciela.

W świetle powyższych rozważań prawnych oraz ustaleń, a przede wszystkim wobec zasadniczych rozbieżności stron co do zastosowanej przez powódkę stawki najmu zastępczego na uwzględnienie zasługiwał wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej na okoliczność określenia uzasadnionego czasu trwania

naprawy pojazdu marki F. (...), a także określenia, czy stawka najmu pojazdu zastępczego zastosowana przez powoda mieści się w ramach stawek stosowanych na rynku lokalnym.

Powołany w sprawie biegły sądowy M. P. wskazał, że uzasadniony czas trwania naprawy pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wynosi 34 dni, a więc dokładnie tyle ile wynosił czas korzystania przez poszkodowaną z pojazdu zastępczego. Szacunkowy zakres rynkowych stawek najmu pojazdu zastępczego odpowiadającego klasą samochodowi wynajętemu na rynku lokalnym wynosi od 135,30 złotych brutto do 412,05 złotych brutto. Tym samym stawka najmu pojazdu zastępczego zastosowana przez (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. mieści się w granicach stawek stosowanych na rynku lokalnym.

W ocenie Sądu opinia biegłego M. P. była przygotowana w sposób fachowy i poparty rzeczową argumentacją, a nadto nie budziła też wątpliwości Sądu pod względem formalnym oraz merytorycznym. Podkreślenia wymaga, że strony postępowania nie kwestionowały przedmiotowej opinii.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i zapatrywania prawne wskazać należy, iż zasadnym było oparcie się na ustalonych przez biegłego sądowego M. P. wnioskach. Niewątpliwie bowiem – wbrew stanowisku pozwanego – stawka najmu pojazdu zastępczego nie przekraczała wówczas obowiązujących stawek rynkowych, w konsekwencji czego brak jest podstaw, by stwierdzić, iż poszkodowany nie wypełnił obowiązku wynikającego z treści art. 362 kc i art. 826 § 1 kc. Wobec tego Sąd stanął na stanowisku, iż ubezpieczyciel obowiązany był wypłacić odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w stawce rzeczywistej, co zostało udokumentowane w sposób nie budzący wątpliwości wystawioną przez powódkę fakturą VAT nr (...).

Mając zatem powyższe na uwadze – na podstawie art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 kc w zw. z art. 361 § 1 i 2 kc oraz w zw. z art. 509 kc – zasądzono od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. żadaną przez niego kwotę 8.659,20 złotych (pkt I wyroku).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc – w ślad za żądaniem pozwu – przyjmując jako datę początkową naliczania odsetek dzień 23 lutego 2020 roku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II wyroku – stosownie do jego wyniku – na podstawie art. 98 § 1, § 1¹ i § 3 kpc w zw. z § 2 pkt 4 i § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015r. poz. 1804 ze zm.), zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.466,32 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.800 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Wśród udokumentowanych kosztów procesu znalazła się także opłata sądowa od pozwu w kwocie 500 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w 17 złotych, zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego w kwocie 948,33 złotych oraz na poczet należności świadka w kwocie 200,99 złotych.

/-/ sędzia Krzysztof Połomski